

ASZÓD és Vidéke

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és IRODALMI HETIAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 8 korona Negyed évre . . . 2 korona
Fél évre . . . 4 " Egyes szám ára 20 fillér.
Bérmentellen leveleket nem fogadunk el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
NYIRY LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

ASZÓDON.

HIRDETÉSEK:

egyesség szerint jutányos áru közöltetnek. NYILTÉR sora
60 fillér. Előfizetőinknek nagy árkedezmény.

Husvét.

Tavaszi szellő suhog! A tavasz sejtelve vonul végig a világon! Mi a tél jeges sirjában el vala temetve, most új életre fakad. Ami a sötétben el volt rejtve, most hatalmasan kitódul a napvilágra. A mi néma és komor volt, most bátran hallatja hangját a téli álmából felébredt világban.

A „Feltámadás“ szava lángbetűkkel diszeleg a föld felett s minden, miben élet és lehelet van, követi parancsolatát.

Neked, emberfiának, sem szabad visszamaradni, neked is szól a parancsolat, hogy „Ébredjél!“ Vessd el, ami bílicsekbe szorított, ami elhidegítette, megbénította leikedet, ami elnémitott és megfosztott bátorságtól, erőtől! Dobjál el minden gonoszat, rosszat, aljasat és gyarlót, mindent, ami elzárta előled az utat a jóhoz. Miként Megváltód is lerázta magáról egykoron halandó hüvelyét és feltámadta megdicsőült lélekkel, úgy te is megtisztulva kerüljél ki a földi viszontagságokból és gyengeségekből, nemeseb-

ben, érettebben, — méltóbban az örök, multhatatlan javakra.

Tekints körül! — Nézd a fák és cserjék nyájas, kedves zöldelését — nem csepegtet-e reményt a te szivedbe is? Elcsüggedsz? Metsző tavaszi szellők fuvallata érintheti a zsenge rügyeket és megfagyaszthatja őket! Mi baj? A megsemmisült bimbók helyén csakhamar újabb hajtások fognak mutatkozni és rövid vártatva nem fogod láthatni az előbbeni pusztulás nyomát. És te el akartál csüngedni, mert reményednek egy kis zöld ágacsokját kegyetlenül elsorvasztotta az élet vihara? Vigyázz csak, hogy a törzs ereje csorbítatlan maradjon, hogy új rügyeket és gallyakat hajtson. Lám, a virágokat a kopasz ágakon! Gondolod, hogy jövőd már nem teremhet virágokat, mert a zord sors keményen sujtott? Ősz volt akkor életedben s hosszú télen át merev és tétlen valál; most azonban itt a tavasz s a tavasz új örömeiket hoz. Légy elkészülve immár a tavasz csodáira és ne veszítsd el bizalmadat erődben!

Nézd a madárkakat is, mily serényen gyűjtenek fészekrakásra, mily

vidám bizalommal építik házikóikat, melyeket a tél és ellenséges elemek elpusztítottak. Pedig tudják, hogy új házikójuk ismét meg lesz semmisítve és rá következő tavasszal megint újat kell alkotniok — és te öledbe tennéd kezéd, ha valamely sorscsapás meg rázkódtatja otthonod alapját? Ha úszszedől fölötted — kelj fel romjaiból és rakd le újból, ernyedetlenül alapját.

Hallga a húsvéti harangok bűgását: „Feltámadunk!“ szól biztató szavuk. A harangzúgas ünnepélyesen intő és belevegyül a lanyha tavaszi szellőbe, a madarak örömpeső csiripelésébe és danájába, a falombok titokzatos suttogásába, a mezőn dolgozó munkások vig énekébe, mely visszhangja a megifjúdott világ egész sürgésének-forgásának és a halhatatlanság dicső himnusza. Ki ne zengené velük együtt a feltámadás fenséges dalát? Kit ne készítené lelke, hogy elzarándokolna az Üdvözítő sirjához, a ki a halál hatalma alól felszabadított?

Amikor Jézus Krisztus bevonult Jeruzsálembé, utját palmaágacsokkal szórták tete. Zord északi egünk nem

TÁRCZA.

Mednyánszky Berta.

Régen, a midőn még Gödöllő igénytelen kis falu volt, lakosai jóformán egyszerű parasztemberek voltak, a kik nem igen törődtek a politikával és nem is tudták, hogy mi történik az ország határai között; amikor még távol volt az országtól a forradalom vészhozó fürgetege, a melyben később hősök félistenek elhullott vére szentelte meg e kis falu földjét, már akkor is az ország egyik legszebb vidékének volt elismerve Gödöllő.

Lomb koszoruzta, hegyek őrizték az alacsony szalma fedelű házakat és a bucsuzó nap már akkor is aranyosot szórt le a völgybe, bő gyönyört nyújtva egy szemlélő léleknek. 1843-ben amidőn az ibolya ifjattól terhelte tavaszi légbé még nem vegyült bele a puskapor szaga, s nem vérben, hanem üdítő reggeli harmatban fürödtek a rét virágai, egy szép szőke kékszemű leányka jött Gödöllőre ismerőséhez látogatába; talán hogy teste üdülést nyerjen, avagy talán hogy zaklatott szíve melybe már korán belopódzott az emésztő szenvedély, itt a természet csendes ölen enyhülést találjon.

E leányka Mednyánszky Berta volt. Ugyanez időben mint a fényes esti csillag tűnik fel az ország legnagyobb lantos költője a nemzet lánglelkű Tirtéussa Petőfi Sándor. Ekkor lesz az ő szereplése nyilvánossá, midőn Pesten Vachot Sándor mellett a „Magyar Divat Szalon“ szerkesztését elvállalja és költeményeivel, érzelmeivel csakhamar egy országot ejt bámulatba.

Petőfi ellátogat Gödöllőre is és az ő lelkét, mely oly szorosan össze volt fonva a természettel, szintén elragadja a varázserő, melyet e vidék a természet szépségei iránt fogékony lélekre gyakorolni szokott s hosszabb időt is tölt Gödöllőn.

De nemcsak a természet szépségei lánczolták őt le vidékünkhez, hanem az a körülmény is, hogy megismerkedik az itt időző Mednyánszky Bertával.

Petőfi szívében ekkor még ott volt a mély seb, melyet első s ifjú szerelme okozott s lelki zemei előtt még mindig ott állott ama zöld indákkal befutott sirhant, mely alatt a korán elköltözött Csapó Etelka pihent.

Érző szívével nem tud feledni, s bár évek mulnak el, költeményeiben mégis így énekel:

Lelkem, bolyongó hontalan madár,
Keresve száll; fészket hol rakja meg

Hol a leány szív, a mely megnyílik
Tanyát óhajtó érzeményeinek?

De bár szeretni vágyok újjólag
A holt leánykát nem feledtem el:
A hegytetőn még ül a téli hó
Midőn tövében már virág fesel.

Mednyánszky Bertát az első találkozásnál megszerette s szívében a szeremi láng melyben eddig a mély fájdalom miatt csak lappangó parázs volt hevesen feldobogott. Talán Mednyánszky Berta mélyeséges kék szeméből melyekbe oly mélyen belepillantott az vélte kiolvasni, hogy az övé ama leány szív, a melyben tanyát lelnek az érzelmei s az elhunyt leánykéért sajtó szívére Bertánál fog győgyirt találni. Ez új szenvedély csakhamar kezébe adja a lantját s megírja Bertához első költeményét, mely méltó Gödöllőhöz is:

Szép vidéknek szépséges leánya
Eszem azt a gyönyörű szemed
Gyönyörű? nem, csak azért sem az, mert
Hazugságban hagytlál engemet.

Petőfi most már gyakran keresi Mednyánszky Berta társaságát, feltárja előtte szenvedélyes lelkét és minden ígérekezte oda irányul, hogy Berta őt viszontszeresse.

Amde a leányka talán nem volt költői

ad nekünk pálmákat, fűzfagallyakat szedünk hűsvéti üdvözletre. Kipattantó bimbóikkal a megifjuló, újból támadó élet-szimbólumai, . . . a halhatatlanság jelképei.

Szedjük tehát a barkákat a feltámadás jeléül s ha megszállna a kishitőség, ha elmékedni akarnánk hűsvét csodájában, úgy egy pillantás emlékeztessen arra, hogy még minden telre következett a feltámadás tavasza.

Vasutasaink gyűlése.

Folyó hó 27-én, vásárnap tartották az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezésük ügyében összehívott értekezletüket Hatvanban, melybe bevonták a bpest—starjáni vonal összes állomásait is. Az egész értekezlet lefolyása méltó volt a vasutasok általánosan ismert fegyelmességéhez, de méltó volt ahhoz a nemes és nagy horderejű kérdés komolyságához, melynek érdekében összehívatott. Bizony, ha Lukács pénzügyminiszter ur látta volna azt a 400 komor és elkeseredett arcot, ha beláthatott volna szíveikbe, nem vetette volna oly könnyelműen oda, hogy az egész mozgalom csak néhány „nyugtalankodó úr“ művelete.

Mert tapasztalhatták, hogy a mozgalom szükséges voltától át van hatva a legmagasabb tisztviselőtől a legutolsó szolgálóig minden egyes alkalmazott, hiszen természetes is. Ha látja, hogy odaadó, hűségessé szolgálataért mi a jutalom? Ha látja, hogy azért, mert az állam egyik milliárdokat érő vállalatára vigyáz, mint a szemefényére, hogy csikorgó hidegben, perzselő napon, esőben, sárban, hóban, viharban hűséggel teljesített szolgálataért csak mellőzést nyer, bizony egészen természetes, hogy szíve keserűséggel telik meg. Hiszen ha a laikus utazóközönség képes volna betekinteni a

vasuti szolgálat szövevényességébe; s látna, hogy azt az óriási felelőséggel járó szolgálatot egy oly elkeseredett és anyagi gondokkal küzdő testület látja el, inkább lemondana az utazásról, minthogy életét biztos veszélynek tegeje ki.

Hát az igaz, hogy ma már nemcsak a háborúhoz, de a fizetésemeléshez is pénz kell. És pedig sok pénz. De értjük meg jól, hogy ez az összeg csak igen kis mértékben csökkentené a vasút bruttó jövedelmét, mert a szükségelt kiadási többletről már eleve gondoskodott az államvasutak igazgatósága, felemelvén a zónát, továbbá a mellék-illetékek és egyes díjtételek felemelésével, egy jórésze tehát már eddig befolyt az állampénztárbá, másik felét meg csak elbirja annak a Magyarországnak budgetje, melynek delegátusai Bécsben csak úgy dobálóznak a milliókkal.

Nincs tehát az egész ügy megoldásának más akadály, mint a kormány visszautasító magatartása. De ha már a vasutasok jogos igényeivel nincs kellő érke, fontolja meg azt, hogy ha esetleg ez az óriási testület a ráerőszkolt ultimátio jogával élni fog, pedig ha a jelekből következtetni lehet, fog is élni, ha rákényszerítik, számita ki kicsoda kárt fog szenvedni Magyarország egész közgazdasága, nem lesz e hazának egyetlen polgára, ki azt meg ne érezné.

Az állam szervezetében a vasutak szerepét az emberi szervezet érendszerével hozható hasonlításba, ha az emberi szervezetben a vérkeringés az erekben megszűnt, a test maga halott; épúgy ha az államszervezetben a közlekedési erek keringése megszűnt, az az állam megszűnt abban az időben modern állam lenni.

Azért csak azt a következtetést vonhatjuk le, nem okos, nem előrelátó dolog a hírt végletekig feszíteni, mert nem kell csak kétszer 24 óra abból a forgalom szünetelésből s a magyar

közgazdaság szenvedett olyan kárt, hogy abból három fizetésrendezést is lehetne csinálni. Ettől pedig óvja meg a magyarok Istene szegény hazánkat.

Mi a magunk részéről üdvözöljük derék vasutasainkat nemes küzdelmükben s kívánjuk, hogy fáradozásuk gyümölcsét mielőbb élvezhessék.

* * *

Egyébként a gyűlés lefolyásáról beszámol az alábbi tudósításunk:

A folyó hó 27-iki vasuti értekezletet Czangl Károly hatvani helyettes állomásfőnök nyitotta meg, ki egyben ismertette az értekezlet célját s a fizetésrendezési mozgalom egész basisát, majd rátért a jelenlegi mozgalom tulajdonképeni rúgójára, a pénzügyminiszter válaszára, melyet szösz szerint felolvasott. A beszéd felolvasásakor óriási láрма tört ki, abczugolták Lukácsot, majd mikor a beszéd ama passusához ért, melyben az van állítva, hogy a vasutasok az idén rendkívüli előléptetést kaptak, hazugság, hazudik, hazug s más eféle épületes ornansok voltak hallhatók; majd indítványozta hogy az értekezlet alakuljon meg s elnökké Littomiczky János hatvani állomásfőnök választott meg.

Littomiczky János szép beszéd kíséretében kitérőre, de egyúttal kellő mérsékletre buzdította a jelenvoltagekat, óva intette minden elhamarkodott lépéstől s indítványozta, hogy egy helyi bizottság alakuljon, melybe egy a hivatalnokok, mint az altisztek és szolgálk részéről is beválasztottak: Littomiczky János, Trifunác Izidor, Fenster Alajos, Czangl Károly, Bodonyi Károly, Vécsey Károly, Sugár Sándor, Lőrinczy Kálmán hivatalnokok; Rostás Ferencz, Varga József Weiner Béla, Fekete Károly, Nagy Antal, Schiebl Sándor altisztek; Duka Lajos és Papp István a szolgálk részéről.

Az elnök ezután körvonalazta a bizottság célját és hatáskörét, mely után a fiemei helyi bizottság határo-

lélekkel felruházva, hogy lovagja költeményeinek értékét méltányolni nem tudta, avagy nem nyújtott neki elég bizalmat a lobbanó poéta szív s kimért és tartózkodó volt Petőfi-fivel szemben.

Női hűségének tetszelgett a költő fáradozása, de szívében nem találta talajt a gyengéd érzelmek Petőfi iránt. Petőfi tudta ezt, érezte, de azért szerelmének lángja nem lóhad s többek között így ír Bertához:

Megteremtéd lelke új világát,
Szerelmem dicső világa ez!
Hálából e szív örök tűzével
Istenséged szent oltára lesz!

Óh leánya ha te nem szeretsz is
Engedd meg, hogy szerethesselek
Mert különben köztem s a világ közt
Megszakadnak minden kötelek.

Mednyánszky Berta hidegsége és kimértsege néha azonban a kedélyes együtt-létben felolvadt és ilyenkor megédesítette a költő óráit.

Sok szép idyllikus lírai költemény tanuskodik erről: (Éj van, . . . ablakodból, . . . hogyha kitekintesz . . . Vasárnap volt.) Berta magaviseletében kellett bizonyos kacérságnak is lenni.

Hiszen tudta, biztosra vette, hogy a költő őt szereti, odaadóan lángolón. Kész

volna bármely pillanatban életét az övével egybekapcsolni.

Nem tudni biztosan de lehet hogy Petőfi Mednyánszky Bertát mint menyasszonyát el is jegyezte.

Erre enged következtetni „A jegygyűrű“ cz. költeménye, melyet akkor írhatott, midőn Berta szerelmével már mást boldogított:

Igen szép leánya volt
És aztán hitvesem lett!
De megszégé hitét
S mással kötött szerelmet.

Petőfi nyugtalan lelke ez állapotokat azonban sokáig tűrni nem tudta, neki szerelem kellett és viszont szeretet. Hiszen a midőn Mednyánszky Bertát megismerte és annak szépsége őt elbájolta, reményekben gazdag szíve azt hitte, hogy a szép leánya rokon szívével csakhamar megfogja nyerni, sőt volt olyan idő is, midőn ezt már biztosra is veszi, vagy legalább is költő képzelete a rideg valótól messze elragadja. Csapó Etelkát talán nem feledi el, de már szíve nem sajog, nem fáj érte midőn így énekel:

Sirba tették első szeretőmet
Bum a sir éj holdvilága volt,
Uj szerelmem, mint nap jött ez éjre
Főlkelt a nap . . . halványul a hold.

Ámde ez a nap ez új szerelem mégis kevés fényt derített Petőfi életére, és lelkére és nemsokára le is nyugodott, de azért nyomokat hagyott a költő lelkében, melyek folytán a hazai lírai irodalom gyöngyei számban megszapordtak.

Petőfi miután látta, hogy azt a vonalmat, melyet ő olyan hűn óhajtott Berta részéről hiába lesi, s miután dalai a leánya szívét meg nem lágyították, döntő lépésre készül.

Elhatározta, hogy Bertának szívéhez fog szólni, most az egyszer utóljára. Megkérdi tőle a valót, s aztán lesz, ahogy lesz. Szépen nyer kifejezést eme elhatározása „Félre mostan“ cz. költeményében:

Félre mostan hagyjatok magamra
Hagyjatok ti régi czimborák!
Nem látjátok, hogy mi lett belőlem?
Czimerem most rózsá s nem borág.

Szerelmemnek katonája lettem
A lant, a dal töltött fegyverem
Töltés benne forró érzeményem,
Boldog én; ha a csatát nyerem.

Petőfi a szerelem eme harcában csatát veszített. Mednyánszky Berta elutasító választ adott. Nem volt kecsgetető előtte a költő bizalmatlan jövője; — talán mert mást szeretett. Petőfi érzi a veszteséget fáj neki;

zatát olvastatta fel, majd pedig az „Egyetértésben“ megjelent nyílt levelet, mely bár utóbb apokrifnek jelentetett. Megható jelenet volt, mikor a nyílt levél végén levő esküt az egész gyülekezet hangos fenszóval és kezének fentartásával utána mondta.

Czangl Károly újabb felszólalásában megmagyarázta a megbízó levelek czétjét, melyet minden alkalmazott köteles névállásával ellátni, mely egyttal kötelezi arra is, hogy a fiu-meiek példájára egy segítő-alapot létesítsenek, hogy azon kartársak, kik a mozgalomból ktfolyólag elbocsáttatnának, kellő kárpótlásban részesíteszenek.

Sugár Sándor indítványára a fiu-meie kartársak táviratilag üdvözöltettek, majd Orbán Imre vonatmálházó talpra esett szép beszédben mondott köszönetet a kezdeményezőknél.

Az elnök zárszava után, a megbízó levelek aláíratván, a gyűlést be-rekesztette.

H I R E K.

Lapunk legközelebbi száma a husvétii ünnepek miatt vasárnap, ápr. 10-én fog megjelenni.

Nagypéntek. A keresztény világ járásunk területén is hagyományos kegyelettel ünnepelte meg Nagypéntekét. A verőfűnyes szép időben óriási közönség látogatta a templomokat, amelyekben mindenütt pompás szent sirokat állítottak föl. Gödöllőn a katolikus templomban reggel csonka gyász-mise és utána szentbeszéd volt, miközben az oltári szentséget a sirba helyezték. A délutáni órákban csak növekedett a templomjárás és a templomban veszedelmes tolongás támadt a szentsír körül. Majd megindult a zarándokolás a kálváriához, amelyet nagy közönség keresett föl. — A ref. templomban egy legátus az ünnepi istentiszteleten prédikációt tartott amelynek szintén tömérdek hallgatója volt.

A király Gödöllőn. Ő felsége a király — mint bennünket Bécsből értesítnek,

erről tanuskodik költészetének ezen mozzanata, de el is tudta felelni azt a lányt, aki őt igazán, híven nem szerette soha. Eltávozik Gödöllőről s a gödöllői idylli napok alatt született lírai költeményeinek csoportja át, melyeknek ő maga „Szerelmem Gyöngyei“ nevet adott, betetőzi „Megpenditem“ cz. költeménye:

Megpenditem hónapok multával
Még egyszer szerelmi lantomat
Még egyszer, egyszer és utószor
Mert ezentul hangot ő nem ad

Nem pazarlom én többé leányra
Dalaimat érzeményimet
Érzéktelen bábok a leányok
Szívet és dalt nem érdemlenek.

Lesz leány, még kell leánynak lenni,
A ki éreztesse majd velem
Hogy áldás az átkos élet melyben
Van egy percnyi boldog szerelem.

Petőfit e sejtelve és reménye melyet az utolsó négy sor fejez ki, nem csalta meg s eljött nemsokára az az idő, midőn a szerelem kertjében az ő számára is kinyíllottak a rózsák, és nitvesc, Szendrey Juliska elfeledtével vele a multat, a ki benne felismerte a költőt, egy ország dalmokát.

Mednyánszky Berta Petőfivel való ismeretségének megszakítása után férjhez ment.

Talán sokat-gondol tmég a szenvedélyes poétára, a Gödöllőn töltött napokra és talán mint drága emlékeket őrizte Petőfi hozzáírt dalait, melyeknek valódi becsét csak akkor ismerte fel, midőn egy egész nemzet rajongta körül Petőfi szellemét. **Kallina Ernő.**

e — hó közepén Budapestre jön udvartartásával s ez alkalommal Gödöllőt is meglátogatja egy-egy vadászatra.

Pestmegye közigazgatási bizottsága e hó 14-én, csütörtökön tartja évnegyedes rendes közgyűlést Budapest, a vármegyeház dísztermében.

Névmagyarosítás. Kohn Artur czinkotai kereskedő család nevét belügyminis-teri engedéllyel „Kunra“ magyarosította.

„Hangya“ Bagon. A Bagon alakult fogyasztási és értékesítő szövetkezet — e héten kezdette meg működését. A szövetkezet bolt megnyitása nagy szenzáció volt Bagon s mint értesülünk, az első napokban oly nagy volt a forgalom az üzletben, hogy a kiszolgáló személyzet kevésnek bizonyult s kiegészítőkről kellett gondoskodni. — Bagon tehát előre láthatólag szép jövője lesz a szövetkezetnek.

A járvány és az iskolák. A himlő járvány Gödöllőn még egye tart és szedi áldozatait a kicsinyek közül. A gyermekes szülők állandó rettegésben vannak a kicsinyeik miatt. Naponként vannak temetések hol itt, hol ott, a városban és a temetőben nem egy frissen hantolt kicsinyke sírhalom jelzi a járvány félelmes hatalmát. És csudálatos: hatóságunk még most sem intézkedik a tanintézetek bezárása iránt! A husvétii szünidő eltelével ismét meg fog kezdődni a rendes tanítás az iskolákban. Pedig hát nyilvánvaló, hogy az iskolák terjesztik leginkább a ragályokat s a mostani járvány előidézésével is az egyik óvodát vádolják egyesek. Követeljük a lakosság nyugalma érdekében a tanintézetek bezárását! Ez fontosabb és elsőbb rangú kérdés minden más dolognál és nem szabad elmellőzni azt a lakosság másodrendű anyagi érdekei miatt. Mert az, hogy a nyaralók a járvány miatt esetleg elmaradnak: csak másodrendű dolog azon óriási erkölcsi kérdéssel szemben, midőn vitális közegésztügyi érdekek forognak kockán.

2000 koronát nyert. Székely Lajos gödöllői vaskereskedő 200 koronát nyert az osztálysorsjáték legutóbbi húzásán. A nyereményt a sorsjegyet eladó Török A. és társa budapesti bankcég azonnal folyósította is.

Korcsmai verekedés. Csütörtökön este parázs kis verekedést rögtönzöttek az alvégi legények Paul Mór Erzsébet királyné uti korcamájában. A verekedésre okot az szolgáltatott, hogy a vendéglős nem akart márt italt adni a különben is jó kedvű legényeknek, amiért ezek reprodukálhatlan szavakkal illették, sőt tetteleg is inczultálták az öreg embert és a segítségére sietőket. Az eset feljelentettet.

Női tolvajbanda. Már lapunk előbbi számában szólunk arról, hogy városunkban és környékén rendszeres női tolvajbanda működik. Most a több helyen megtartott országos vásárok alkalmat adtak ezen bandának arra, hogy ismét életelt adjon magáról, a megkárosítottak nem kis bosszúságára. Mint értesülünk a szomszédos Tura, Kóka, Aszód és Szirák községekben okoztak károkat egyeseknek s a nyomok visszavezetnek arra a hatvani vásáron is működött női tolvajbandára, melynek kikutatására éber rendőrségünk eddig eredménytelenül nyomozott. Hisszük, hogy a történet után rendőrségünk még fokozottabban érdeklődéssel fogja keresni a nyomokat, melyek majd e banda kézrekerítésére vezetnek.

Adószedés. Megszűnt az ex-lex állapot. A pénzügyminiszter erre vonatkozólag rendeletet bocsátott ki, hogy a hátralékos adókat részletekben is lehet fizetni, továbbá azok, kik a mult évi adótartozásaikat az idei költségvetés elfogadása előtt kifizetik, azok nem fizetnek késedelmi kamatot.

A Srieszti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni Generali)

f. évi márczius hó 18-án tartott 72-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1903. évi mérlegek, Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1903. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 656,787.581 korona és 31 fillért tettek ki és az év fo-

lyamán bevett díjak 28,731.705 korona 08 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 14,002.386 korona 03 fillérrel 174,192.235 korona 16 fillérre emelkedett.

A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betöréses-lopás elleni és tükör-üveg-biztosítást a díjbevitel 12,689,614.539 korona biztosítási összeg után 21,276.945 korona 70 fillér volt, miből 8,716810 korona 37 fillér viszontbiztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevitel 12,560.135 korona 33 fillérre rugott, mely összegből 8,669.907 korona 26 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 86,523.237 korona 41 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevitel kitett 3,720.916 korona 60 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1,161.358 korona 49 fillérre rugott.

Károkért a társaság 1903-ban 26,668.093 korona 31 fillért folyosított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 768,682.165 korona és 96 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 23,505.036 korona 95 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszakmány szerinti nyereségtartalék, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely a 3,729.624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 16,778.952 korona 01 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és a 378.042 korona 47 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezekon kívül fennáll még egy 938.042 korona 47 fillért itevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatnálbb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékjai es alapjai, melyek első rangu értékében vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 208,632.918 korona 73 fillérről 227,329.923 korona 25 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. ingatlanok és jelzálog követelések — — — 35,297.680 kor. 66 fill.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 19,464.641 „ 25 „
3. Letéteményezett értékpapírok adott kölcsönök — — — 723.807 „ 13 „
4. Értékpapírok — — — 157,833.474 „ 11 „
5. Tárzaváltók — — — 1,008.623 „ 72 „
6. A részvényesek biztosított adósségei — — — 7,350.000 „ — „
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával — — — 5,651.691 „ — „

összesen — 227.329.923 kor. 25 fill

Ezen értékekből 45 millió korona magyar értékekre esik.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz.

Schwarz Armin elnöklésével tartott meg folyó évi márczius 25-én ezen intézet negyvenegyedik közgyűlése. Az 1903-iki kezelési évre vonatkozó jelentés és zárszámadás a felmentvény megadása mellett egyhangúlag tudomásul vétetnek. A jelentésben és mérlegben a következő figyelemre méltó adatok találhatóak: Nászjutalék és visszafizetések czimén 859.513 korona 29 fillér lett kifizetve ezek között 95 árva jutalékrész 59,550 koronával. Az új beiratkozások 14,854 jutalékrészt, 3017 jutalékrészszel többet eredményeztek mint az előző évben. Díjakban 2,507.619 korona 49 fillér vételeztetett be, a mi 221,754 kor. 56 fillérnyi emelkedést jelent. A kamat és bérjövdelem 413,120 kor. 52 fillér, tehát 40,727 korona 42 fillérrel több volt, mint az előző 1902. évben. A díjtartalék 1,202.482 kor 99 fillérrel növeltetett, és most már 9,334.174 kor. 85 fillérre emelkedett. A nászjutalék felemelési és külön tartaléokra 11 f. 6 korona 20 fillér esik, melyek most már 709774

korona 60 fillérrel rendelkeznek. A múlt esztendőben létesített árfolyam különbözeti tartálékához 15.000 korona csatolatott, mely ezzel 65.000 koronára rug. A hivatalnok nyugdíjalap javára 5000 korona megszavazták, mely nyugdíjalap immár 140.483 kor. 2 fillérnyi összeget ért el. A mérleg végösszege gyanánt 10.520.392 korona 67 fillér mutatkozik, mely végösszeg takarékos betétekben, állampapírokban és egyéb elsőrendű értékpapírokban valamint kiváló saját épületekben fedezetét leli. A jegyzőkönyv hitelesítésével Blazek I. Antal és Löbl Izidor urak bizattak meg. A felügyelő-bizottságba újra: Dr. Alexander Bernát, dr. Simonyi Zsigmond Héger József, Wertheimer Albert és Seifenseider József urak választották meg. Múltán a közgyűlés dr. Murányi Ernő tag indítványára Schwarz Armin elnöknek, az összigazgatóságának és Kohn Arnold vezérigazgatójának egyhangulag köszönetet és elismerést szavazott, a közgyűlés véget ért. A „D” osztálynak folyó évi márczius 22-én megejtett kisorsolása alkalmából az alábbi alapkönyvszámok sorsoltattak ki, minek folytán a nevezett tagoknak egy-egy 1000 koronára szóló díjmentes nyeresémméltóvnyát kiszolgáltatót. 1839 alapkönyvszám Spitz Fülöpné Budapest, 69113 alapkönyvszám Herschko-vics Gyula Aedapest, 1120 alapkönyvszám Rehweiger Lajos Kunfélegyháza, 4245, alapkönyvszám Tuna Adolf Zombor, 5279 alapkönyvszám Levy Raf Abraham Zenice, 6709 alapkönyvszám Seres Imre Sarkad, 59790 alapkönyvszám dr. Spitzer Adolf Erdevik 70343 alapkönyvszám Czégeni József Kolozsvár.

597—1904. szám.

Pályázati hirdetmény.

A gödöllői állami méhészeti gazdaság méhész-munkás tanulói és időszaki tanfolyamok hallgatói (minifegy 160—172 egyén) (élelmészésnek, a tanulók fehérméltós a tanfolyamok ideje alatt használt asztalterítők, asztalkendők, törülközők stb. mosatásának 1904. évi április hó 15-től decz. hó 31-ig vállalati uton való biztosítása czéljából 1904. évi április hó 11-én (hétfőn) délelőtti 10 órakor a m. kir. méhészeti gazdaság irodájában Gödöllőn nyilvános pályázati versenytárgyalás fog tartani.

A szerződés tárgyát képező vállalat közelebbi feltételei a méhészeti gazdaság irodájában Gödöllőn és a méhészeti felügyelőség hivatali helyiségében (Budapesten I. ker. Krisztinakörút 81. szám I. em. 17. ajtó) vasár és ünnepnapok kivételével naponként délelőtti 10—12 óra között tudhatók meg.

Pályázók 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatukhoz keresztlevelet, magyar honosságukat és családi állapotukat feltüntetve, valamint erkölcsi bizonyítványt is tartoznak mellékelni s az ajánlatot a versenytárgyalás időpontjáig borítékba zárva száz koronányi készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokban letendő bánatpénzzel együtt a m. kir. méhészeti felügyelőséghez eljuttatni.

A pályázat eredményéről közvetlenül a versenytárgyalás befejezésével értesülnek az ajánlkozók, amidőn az el nem fogadott ajánlatok benyújtóinak a bánatpénz vissza adatik; a nyertes pályázóval pedig, miután ez a 100 koronát tévő bánatpénzt a létbe helyezendő 400 koronányi biztosítékra egészítette ki, a szerződés nyomban

megkötetik, megjegyezvén, hogy a szerződés a vállalkozóra nézve ennek aláírásával a gazdaságra, illetőleg az államkincstárra nézve pedig a földmívelésügyi m. kir. minister jóváhagyásával válik kötelezővé.

Budapesten, 1904. márczius 27.
A m. kir. méhészeti felügyelőség.

1904. V. 206—2.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a gödöllői kir. járásbírósnak 1904 évi V. 206—2 számú végzésével Dr. Radó Lajos ügyvéd által képviselt Freund Mór felperes részére Lónyay Sándor alperes elleni 200 korona követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 2674 kor. 20 fill. becsült ingóságokra a fentidézett gödöllői kir. járásbírósnak fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az összes felülfoglaltatott követelése erejéig is a mennyiben azok törvényes zálogjogot

nyertek volna, alperes lakásán Pécelen leendő megtartására határidőül 1904 évi április hó 19 napjának délelőtti 9 órája tűzetik ki; mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbit ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, miszerint elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján való kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Gödöllőn 1904 márczius hó 31.

Böhl Ambrus,
bir. végrehajtó.

Trieszti általános biztosító társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V. Dorottya-utca 10 szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a TRIESZTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mértékkel a társaság mindenkinék, aki e czélból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosítást a „Magyar jég és viszont-biztosító r. t.” valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság” számára.

Az aszodi ügynökség Kaufmann Mihályné, Brüll Soma.

PLISTILL EDE

temetkezési vállalkozás GÖDÖLLŐN Váci-utca 460. szám.

Miudennemű koporsók kaphatók érc-, keményfa- vagy fényezett diófából kisebb-nagyobb méretben. Szemődelek, virágok, sírkoszorúk, viaszgyertyák szobabelhuzások, ravatal-felállítás, a személyzet diszes egyenruhában, a gyászkocsi mellett fátyval, — nyitott halottaskocsi vagy diszesebb üvegkocsi, akár vidékre is minden felszereléssel elfogadtatik.

==== Gyászjelentések 1 óra alatt ellészittetnek. =====

